

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
40 (1997-1998)

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-18-4

001 3811

BRNO 1999

PD 4423

S 9990385

395

250, ✓

PŘEHLED VÝZKUMŮ 40 (1997-1998)

Vydává: Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: ps@isibrno.cz

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc

Redakce a příprava pro tisk: Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla,
Richard Zatloukal

Na titulním listě: Mikulčice - sídliště na "Klášteřisku"

Tisk: BEKROS

Náklad: 350 ks

Publikace neprošla redakční ani jazykovou úpravou

© 1999 by the Authors

All rights reserved

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

prostoru Olomoucké brány šířku 12 m a hloubku 5 - 5,5 m. Na jeho dně byly zasazeny nejméně tři řady dřevěných pilotů. Ty patrně podpíraly jednu z bočních částí Olomoucké brány. Katastrofu pro městské opevnění a jeho následný postupný úpadek znamenaly události 30-tileté války. Do tohoto období zániku brány lze klást kontext 131 v městském příkopu, kterou tvoří suť a velké množství cihel a střešní krytiny. Mladší zdi 902 snad mohou souviset s pokusem o opravu zničené brány, případně s výstavbou či přestavbou části brány k obytným účelům od 2. poloviny 17. století.

Část pohřebiště (43 kostrových hrobů) z průběhu 17. století a 18. století připisujeme pravděpodobně židovské komunitě Prostějova. Hroby byly orientovány ve směru V-Z a nacházely se až ve třech vrstvách nad sebou. Identifikován byl prostor v severní části parcely (obr. 2:2) vymezený pro pohřbívání dětí a novorozenců. Některé hroby se již částečně nacházely v částečně zasypané městském příkopu. Zajímavé jsou nálezy zlomků keramických nádob, které překrývaly oční jamky a ústa zemřelých (obr. 2:1), jako i 3 visací zámky rakví, nebo trojhrob matky se dvěma novorozenci. Písemných zpráv o vymezení prostoru před hradbami a městského příkopu, pro pohřbívání Židů je poměrně mnoho. Prostor před hradbou byl k tomuto účelu využíván téměř celý. Změnu přinesly až josefínské reformy 2. poloviny 18. století. Ty se odrazily v ukončení pohřbívání v prostoru před hradbami a v roce 1801 ve zřízení dnešního židovského hřbitova na Lidické ulici.

Záchranný archeologický výzkum v prostoru Hlaváčkova náměstí/Šerhovní ulice se stal jednou z nejvýraznějších akcí prováděnou v centru Prostějova. Poprvé máme informace o struktuře a vývoji středověké parcely, jakož i výstavbě městského opevnění a následném využití tohoto prostoru k pohřbívání.

Zdeněk Čizmář, ÚAPP Brno

Resumé:

Prostějov (Bez. Prostějov). Hlaváčkovo Platz-Šerhovní Gasse. Historischer Stadtkern. Jüngere Burgwallzeit, Mittelalter, Neuzeit. Stadt, Befestigung, Gräberfeld. Rettungsgrabung.

PROSTĚJOV - ČECHOVICE (okr. Prostějov)

Intravilán obce - pozemek Ing. Kochana - výstavba rodinného domu. Středověk (15.-16. století). Sídliště, vesnice. Plošný výzkum.

Na ploše budoucího rodinného domku v intravilánu Čechovic bylo registrováno osídlení z období vrcholného středověku (15. - 16. století). To je však přítomno ojedinělými střepy v prostoru velké deprese (bažiny) a lze je spojit s dnešními Čechovicemi. (Bližší informace o lokalitě v hesle Prostějov - Čechovice - doba železná).

Zdeněk Čizmář, ÚAPP Brno

Resumé:

Prostějov-Čechovice (Bez. Prostějov). Intravilan der Gemeinde. Hochmittelalter (15.-16. Jh.). Siedlung, Dorf. Rettungsgrabung.

PROSTĚJOV - DRŽOVICE (okr. Prostějov)

"U hřbitova". Doba mladohradištní - 10. století - sídliště. Plošný záchranný výzkum.

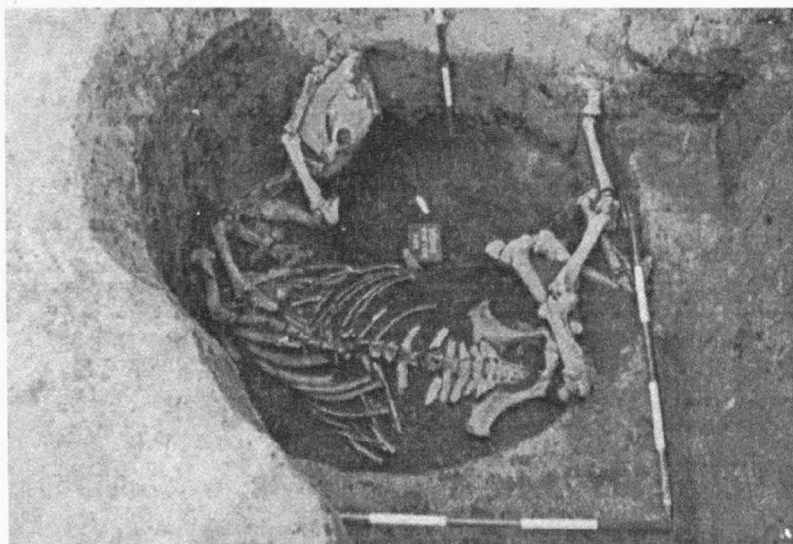
Závěr osídlení polykulturní lokality v Prostějově - Držovicích, v poloze "U hřbitova" spadá do mladohradištního období (10. století). Prozkoumáno bylo na 35 zahloubených objektů různého charakteru. Vyskytly se pravidelné jámy s vnitřní kůlovou konstrukcí (531,

539, 546), které se dají spojit se sídelní funkcí; pravidelné obdélné jámy vyplněné popelovitou hlínou s množstvím nálezů (výrobní objekty - 525 a 566) a řada hruškovitých zásobních jam (529, 547, 652, 659). K některým z nich byly připojeny mělké zahloubeniny (vstupní a manipulační prostor) se zbytky kúlové konstrukce (536/537, 530). Za pozornost stojí zásobní jáma 652, ve které byl objeven kompletní skelet koně (obr. 2:2). (Bližší informace o lokalitě v hesle Prostějov - Držovice - eneolit).

Zdeněk Čížmář - Miroslav Šmíd, ÚAPP Brno

Resumé:

Prostějov-Držovice (Bez. Prostějov). Feldflur „U hřbitova“. Jüngere Burgwallzeit (10. Jh.). Siedlung. Rettungsgrabung.

Obr. 1: Prostějov - Držovice - "U hřbitova" 1998. Celkový pohled na skelet koně v zásobní jámě 652 z 10. století.

PROSTĚJOV - KRALICKÝ HÁJ (okr. Prostějov)

Prostějov - Kralický háj - areál čističky odpadních vod. Raný středověk - střední doba hradištní. Kulturní vrstva ?. Archeologický dohled.

V květnu 1998 provádělo Muzeum Prostějovska v Prostějově archeologický dohled při prohlubování a rekonstrukci zachycovacích van čističky odpadních vod v Kralickém háji v Prostějově. Lokalita se nachází při jižní hranici tohoto areálu, na mapě 24-24-13 ji vymezují koordináty: 152 mm od Z s.č. a 342 mm od J s.č.; 170 mm a 341 mm; 168 mm a 322 mm; 150 mm a 324 mm.

Pod nánosy druhotných odpadních vrstev se v podzolovitém podloží nalézaly zlomky keramiky datované do střední doby hradištní. Vzhledem k praktické nečitelnosti v terénu jsme otevřeli pouze zjišťovací sondu o velikosti 1 x 6 m. Kromě několika kumulací kamenů a volně uložených částí hrcovitých nádob v ní nebyly pozitivně zjištěny žádné archeologické objekty. Keramické nálezy jsou tedy zřejmě deponovány ve zbytku kulturní vrstvy, která byla porušena již dřívějšími stavebními činnostmi. Vzhledem k tomu, že se jedná o první nálezy středohradištní keramiky v tomto prostoru, je nutné tuto situaci interpretovat jako novou lokalitu. Materiál spolu s nálezovou zprávou je uložen v Muzeu Prostějovska.

Pavčina Procházková, Muzeum Prostějovska v Prostějově